

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПЛАТАМА У ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА И ЈАВНИМ СЛУЖБАМА

Члан 1.

У Закону о платама државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 34/01, 62/06-др. закон и 116/08-др. закон), члану 2. став 1. тачка 2), после речи „коэффициента”, речи „који се множи основицом (у даљем тексту: коэффициент)” бришу се.

После става 1. додају се ст. 2–4. који гласе:

„Поред елемената из става 1. овог члана, плате запослених из члана 1. тачка 4) овог закона садрже и део плате по основу радног учинка.

Основну плату изабраних, именованих и постављених лица и запослених из члана 1. овог закона чини производ основице из тачке 1) овог члана и коефицијента из тачке 2) овог члана, осим за запослене из члана 1. тачка 4) овог закона.

Ако се плата утврђује у складу са ставом 2. овог члана, основна плата одређује се множењем коефицијента, основице за обрачун плате и корективног коефицијента.”

Члан 2.

После члана 4. додаје се члан 4а који гласи:

„Члан 4а

Део плате по основу радног учинка одређује се процентуалним увећањем основне плате.

Процентуално увећање основне плате изражава признати радни учинак по основу обима рада, квалитета извршеног посла, броја и структуре опредељених осигураних лица, као и других критеријума и мерила утврђених актом из става 3. овог члана.

Влада утврђује корективне коефицијенте, највише процентуално увећање основне плате, критеријуме и мерила за део плате који се остварује по основу радног учинка, као и начин обрачуна плате.”

Члан 3.

У члану 5. у ставу 1. тачка 1) после речи „(минули рад)” додају се речи: „– у висини од 0,4 % од основице, за сваку пуну годину рада остварену у радном односу”

Став 2. мења се и гласи:

„Додатак на плату из става 1. тач. 2)–5) овог члана обрачунава се и исплаћује у висини утврђеној прописима о раду.”

После става 2. додају се ст. 3. и 4. који гласе:

„Основницу за обрачун додатка на плату чини основна плата утврђена овим законом.

За запослене из члана 1. тачка 4) овог закона, основицу за обрачун додатка на плату чини основна плата из члана 2. став 4. овог закона увећана за радни учинак.”

Члан 4.

У члану 12. после става 1. додају се ст. 2. и 3. који гласе:

„Изузетно за запослене у јавним службама из члана 1. тачка 4) овог закона који остварују сопствене приходе из допунског рада и пружањем других услуга у складу са законом, плате се могу увећати из оствареног прихода сразмерно учешћу трошкова рада у оствареном приходу.

Елементи за обрачун и исплату плата из става 2. овог члана утврђују се општим актом послодавца.”

Прелазна и завршна одредба

Члан 5.

Акт Владе из члана 2. став 3. овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења акта из става 1. овог члана примењују се прописи који су важили до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 6.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 8. Устава Републике Србије, којим се утврђује да Република Србија, између осталог, уређује систем у области радних односа и члана 97. тачка 10. Устава Републике Србије према којем Република Србија, између осталог, уређује и обезбеђује систем у области социјалног осигурања и здравства.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Циљ закона је стварање услова за спровођење реформе у финансирању здравствене заштите, односно здравственог осигурања како на примарном, тако и на секундарном и терцијерном нивоу здравствене заштите, из средстава обавезног здравственог осигурања.

Ради постизања тог циља неопходно је, пре свега, створити услове за другачији начин обрачуна и исплате плата запослених у здравственим установама, односно успостављање система плата запослених у здравственим установама које зависе од резултата рада. Новим системом обрачуна и исплате плата запослених у здравственим установама плата се састоји од основне плате, дела плате по основу радног учинка, додатака на плату и др. На тај начин у здравственом систему, за разлику од других запослених у јавним службама, успоставља се нови начин обрачуна и исплате плата, због чега је неопходно извршити измене и допуне Закона о платама државним органима и јавним службама, како би се створио предуслов за успостављање нових видова финансирања здравствене заштите.

На овај начин створиће се услови да се на примарном нивоу здравствене заштите уведе нови модел плаћања за пружене здравствене услуге у дому здравља - применом модела плаћања по глави становника (per capita). Предлог увођења новог модела финансирања примарног нивоа здравствене заштите огледа се пре свега у успостављању методологије праведне расподеле средстава домовима здравља, као и праведног система компензације запосленима за пружену здравствену заштиту, односно могућност награђивања према резултатима рада.

На секундарном и терцијерном нивоу здравствене заштите планира се измена система финансирања - увођењем модела финансирања према дијагностички сродним групама (DRG система), односно дијагностички сродних група. То практично подразумева да ће се увести пакети услуга које одговарају појединачним дијагностички сродним групама и на основу тих пакета, односно броја уговорених пакета на нивоу једне године, вршиће се пренос средстава здравственим установама на секундарном и терцијерном нивоу здравствене заштите.

Такође, за све друге здравствене установе у којима се не примењује модел плаћања per capita или DRG систем, плаћање за пружене здравствене услуге такође ће зависити од резултата рада, а тиме и плата запослених у тим здравственим установама.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У чл. 1-4. предложен је нов начин обрачуна плате запослених у здравственим установама које се исплаћују из средстава обавезног здравственог осигурања. Наиме, до сада важећи Закон о платама у државним

органима и јавним службама уређивао је систем плата свих запослених у јавним службама (здравствене установе, установе социјалне заштите, установе културе, организације за обавезно социјално осигурање и др.) на јединствен начин без препознавања специфичности појединих области, односно без препознавања потребе да се у систему плата запослених у јавним службама уведе и категорија - награђивање према раду, односно радног учинка. С обзиром да је у систему здравствене заштите, односно здравственог осигурања, ради обезбеђивања већег квалитета пружања здравствених услуга, као и бољих резултата рада (а тиме и већег задовољства пацијената), неопходно извршити промену у начину финансирања плата запослених, предложен је нови систем обрачуна плата запослених у здравственим установама које се финансирају из средстава обавезног здравственог осигурања, као и зарада оних запослених који остварују зараду из средстава послодавца.

Предложено је да се плата запослених које се исплаћују из средстава обавезног здравственог осигурања састоји од дела плате коју чини основна плата, дела плате по основу радног учинка, додатка на плату и обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса. Предложено је такође, да Влада утврђује корективне коефицијенте, највише процентуално увећање основне плате, критеријуме и мерила за део плате који се остварује по основу радног учинка, начин обрачуна плате запослених у здравственим установама. Такође, предложена су и увећања плате по основу додатака на плату, као и по основу прихода које остваре здравствене установе.

Увођењем новог начина обрачунавања плата запослених у здравственим установама стварају се услови за награђивање према раду, односно за награђивање према резултатима рада, а што је један од основних елемената за промену начина финансирања обавезног здравственог осигурања. На предложени начин створиће се услови да запослени у здравственој установи који остварује боље резултате рада оствари плату већу од плате оног запосленог који не остварује просечне резултате рада. Овакав вид финансирања представља додатну стимулацију и подстицање већег квалитета у пружању здравствених услуга, а тиме и већег задовољства корисника здравствене заштите.

Чланом 5. утврђује се рок за доношење акта из члана 2. овог закона и утврђује се који се прописи примењују до доношења истих.

Чланом 6. утврђује се рок ступања на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије за 2010. годину и Финансијском плану Републичког завода за здравствено осигурање за 2010. годину.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Ради што хитније промене у начину финансирања здравствених услуга на свим нивоима здравствене заштите која се планира у 2010. године, а која захтева и промену у начину финансирања плата запослених у здравству, неопходно је да се по хитном поступку донесе Закон о платама државним органима и јавним службама, ради могућег отклањања штетних последица које би могле настати по одрживост система обавезног здравственог осигурања.

Имајући у виду напред наведено, сматрамо да су се стекли услови да се Закон о изменама и допунама Закона о платама државним органима и јавним службама донесе по хитном поступку.